

ANTÒNIA VILA, MESTRA A SANT PAU

A començaments del segle XX a **Subirats** hi havia 4 escoles: **sant Pau d'Ordal, Lavern, Ordal i el Pago**. Unes 380 criatures, de les quals només anaven a escola regularment la meitat aproximadament. Faltaven a classe més els nens que les nenes. Les feines del camp i de la llar eren més importants que l'aprenentatge escolar. Ho recull in informe de l'inspector **Federico López**, que el dia 19 de juny de 1908 exposa la trista realitat. Constata l'assistència irregular a l'escola dels nens i nenes del municipi. I afegeix que els edificis estan en mal estat i són perillosos per a les criatures, i que tant el mobiliari com el material didàctic són escassos i de mala qualitat.

Enmig d'aquesta difícil situació una mestra, **Antònia Vila**, es fa càrrec de l'escola de nenes de **sant Pau d'Ordal**. Vol fer la seva feina de manera digna i s'adreça sovint a l'ajuntament per reclamar millores. Denuncia la poca assistència a classe. De 114 matriculades hi van cada dia unes 60, de manera intermitent, la qual cosa provoca endarreriments a les que més falten. Per ensenyar a tantes criatures alhora es feia servir el monitoratge: nenes grans ajuden a les més petites. Però **Antònia Vila** va demanar i aconseguí (perdent part dels seus ingressos) una auxiliar per millorar el funcionament de les classes. Segons documents de l'arxiu municipal **Antònia Vila** va demanar que les autoritats intervinguessin per aconseguir que les famílies portessin les seves filles cada dia a l'escola. Demanava que arreglessin els forats que hi havia a l'edifici i emblanquessin les parets; mínimes necessitats higièniques. Conscient de la seva tasca hi dedicava més hores de les obligatòries per intentar que totes aprenguessin el que calia.

Cada curs convida a la corporació municipal a visitar l'exposició dels treballs fets per les alumnes al llarg del curs. Consten les invitacions en acabar els cursos 1912-13 i següent. És interessant saber què s'ensenyava aquells anys. La mestra ens exposa les assignatures que donava: *doctrina, història sagrada, lectura, escriptura, gramàtica, aritmètica, geografia, geometria i dibuixos senzills aplicats a les tasques pròpies de les dones*.

L'inspector, al seu informe, reconeix que l'escola de nenes de **sant Pau** aconsegueix un resultat satisfactori, tot qualificant el de **Lavern i Ordal** de regular i de deficient el del **Pago**.

Antònia Vila es jubilà el 31 d'octubre de 1918 per raons d'edat i aportant l'inventari de tot el que hi havia a l'escola.

CESUB